

BILTEN

UDRUŽENJE ITALIJANA GRADA BANJA LUKE

**ASSOCIAZIONE ITALIANI DELLA CITTA
DI BANJA LUKA**

STELLA D'ITALIA

BILTEN br.3

**BANJA LUKA
JANUAR 2009.**

DANI ITALIJANSKE KULTURE

Banja Luka je i ove godine tradicionalno obilježila "Sedmica Italijanske kulture" u vremenu od 06. do 11.10.2008. god. Ova manifestacija se održava pod pokroviteljstvom Udruženja "Marko Polo" i predstavlja kulturnu razmjenu između Republike Srpske i Italije. Program koji su ponudili je bio namjenjen kako odraslima, tako i djeci.

Interesantna pozorišna predstava za djecu "FARINELLA PALADINO" sa prevodom na Srpski jezik, izvedena je dva puta. Jedno izvođenje predstavljeno je u Dječijem domu "Rada Vranješević", a drugo u pozorištu Jazavac RS. Predstava govori o dobru i zlu i vrlo dobro je primljena od strane najmlađih.

U narednim danima građanstvo je imalo priliku upoznati se sa tradicionalnim narodnom muzikom, igrama i plesovima, Picikom i Tarantelom.

Na promocijama provincije Belluno i Regie Puglia, posjetioци su degustirali jela i pića, pripremljena po starim recepturama.

„Sedmica Italijanske kulture“ je protekla u prijatnoj atmosferi i ugodnom druženju.

IZLOŽBA „125 GODINA OD DOLASKA ITALIJANA U BIH”

U Muzeju Republike Srpske, 20.12.2008.godine u 19h, svečano je otvorena izložba u povodu „125 godina od dolaska Italijana u Bosnu i Hercegovinu“

O životu i radu znamenitih italijana, prisutnima je govorio Slavko Podgorelac.

Izložbeni eksponati su

prisutne vratili u neka druga vremena, u period s kraja 19-og i početak 20-og vijeka, kada se živjelo mnogo drugačije od sadašnjih vremena. Izloženi dokumenti su svjedočili o razlozima dolaska Italijana na ove

prostore, o vremenu i mjestu gdje su počeli novi i bolji život. Požutjele porodične slike, narodne nošnje, ručni radovi, poneka ukrasna kutija koja čuva tajnu davnih vremena i drugi upotrebnii predmeti sa kojih je skinuta prašina, ugledali su

svjetlo dana u

izložbenom prostoru Muzeja RS i govorili sami za sebe. A rekli su, ko je htio čuti, da je život bio težak i zahtjevan. Malo se imalo, a vlasti su malo dale. Trebalo je uložiti mnogo truda i rada da bi se stvorilo ono što je neophodno za normalan život. I

radilo se. Napravljene kuće, podignuti

vinogradi i voćnjaci, posijano, da bi se imalo šta požnjati. Pekla se rakija, pravilo se vino po ondašnjoj, staroj recepturi. Gajila se stoka, a sve da bi se

prehranilo i preživjelo. Tako iz godine u godinu i sve bolje. Rađale se nove generacije, stasavale, učile i stvarale nove vrijednosti, ali tradiciju nisu zaboravile. Tako do današnjih dana, a i u naredna vremena stoji obaveza sadašnjima da nauče one koji će doći, italijanskoj tradiciji i kulturi koja je, ipak sačuvana od zaborava. Nije ni čudno, davno bješe 1883. godina.

BOŽIĆNO OKUPLJANJE

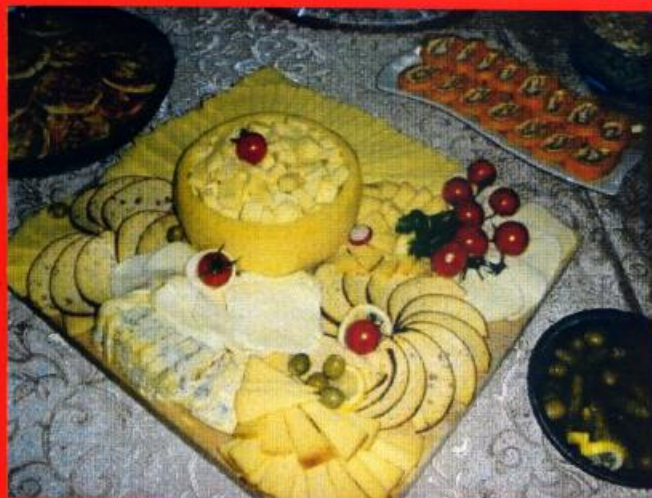
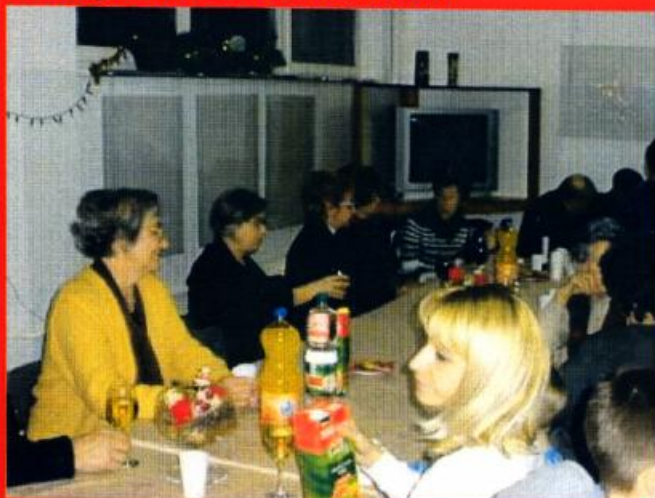
Krajem godine, tačnije 20-og decembra 2008. u Klubu nacionalnih manjina okupili su se italijanski potomci, da na tradicionalan način obilježe Božićne i Novogodišnje praznike.

Kao i prethodnih godina, sa nestrpljenjem se čekalo Božićno

veče. Veče je počelo prigodnim programom, koji su sa puno truda i strpljenja pri-premali najmlađi članovi Udruženja. Po završenom recitalu, podijeljeni su paketići koje su djeca sa oduševljenjem prihvatila. Priliku da se u opuštеноj

atmosferi sretnu i bez žurbe popričaju i družu, iskoristili su i odrasli.

Italijanska jela po starim recepturama, različite vrste sira, lasanje i nezaobilazni kuglof, kao i druge slastice, su se našle na prazničnoj trpezi. Naravno sve to ne bi bilo potpuno, da nije zaliveno kapljicom kvalitetnog Italijanskog vina. Pjevalo se i slušala Italijanska muzika.

Pričalo se o aktivnostima u protekloj godini, sumiralo i planirale aktivnosti za narednu godinu. Veče je proteklo u prijatnoj svečarskoj atmosferi.

Kada bi veče, ne znam, koliko dugo trajalo, na kraju se uvijek

kaže da je vrijeme proletjelo i da je ostalo još mnogo toga što je trebalo reći. Ali neka, biti će prilike na narednom Božićnom okupljanju, a do tada neka pamte.

TOSKANA

Toskana (ita. Toscana) je regija u središnjoj Italiji. Toskana graniči s regijama Lacij (na jugu), Umbrija (na istoku), Emilia-Romagna i Ligurija (na sjeveru), dok se zapadno od regije nalazi Tirensko more. Toskana slovi kao jedna od najljepših dijelova Italije, peta regija je po veličine, a ima 10 pokrajina: Azero, Firenca, Grosseto, Livorno, Lucca, Massa-Carrara, Pisa, Pistoia, Prato, Siena i oko 120 zaštićenih područja prirode.

Poznata turistička odredišta u Toskani su Firenca, Pisa, Lucca, Cortona, Maremma (u pokrajini Grosseto), Crate Senesi, Siena....

Glavni grad : Firenca (ita. Firenze –Florentia) grad u Toskani na obalama rijeke Arno. Osnovani su ga Etrurci u predrimskom dobu. Bio je prestonica Italije od 1865 do 1670 godine, ujedno je i glavni centar italijanske renesanse. Grad- muzej u kome se nalaze velebne građevine: palata Ufici, palata Medici...

Karakteristično za Firencu su velika imena u književnosti i umjetnosti koja su ili rođena ili živjela u njemu, a to su :Dante Aligijeri, Đovani Bokačo, Fra Anđeliko, Brunoeleski, Donatelo, Leonardo da Vinči, Rafaelo, Mikelandelo....

Dante Aligijeri Zahvala Beatrići

S tolikog svega znanog, videnoga,
Kreposti tvojoj i dobroti hvala,
Ti mi sve to da s milosrda svoga.

Iz ropstva si me k slobodi dozvala
Svimi putovima i svim načinima,
S kojim se ona već postići dala.

Tvoj sjaj u meni nek života ima,
Čuvaj ga, duša koju ti ozdravi
Da ti se sviđi u zadnjim časima.

**Šta se radi u Udruženju Italijana Grada Banjaluke?
Che cosa si fa nell'Associazione Italiani della città di Banjaluka?**

Pored redovnih aktivnosti Udruženje planira za naredni period:

- 1. Izložba fotografija Italije (Pompeji)**
- 2. Kreativno - jezička radiona.**

Udruženje Italijana Grada Banjaluke

**Naše aktivnosti imamo u prostorijama
Saveza nacionalnih manjina**

**Svake srijede i subote od 17 do 19 sati.
Četvrti četvrtak u mjesecu od 17 sati.**

KONTAKT TELEFONI :

Savez nacionalnih manjina: Tel/fax: + +387 51/ 461 068

Adresa: Cara Lazara 20 78000 Banjaluka

Radmila Maričić	051 466-294	065 568-697
Slavica Radić	051 436-745	065 911-346
Nada Orlando	051 352-668	066 261-161

www.myspace.com/udruzenjeitalijana

**www.snm.rs.ba/italijani
e-mail: associazioneitaliani_bl@yahoo.it
udruzenjeitalijana_bl@yahoo.it**

**Izdavač:
Udruženje Italijana
Grada Banja Luka**

**Za izdavača:
Nada Orlando**

**Stampa:
Grafopapir d.o.o.
Banja Luka**

**Stampanje biltena omogućila Administrativna služba Grada Banja Luka,
Odjeljenje društvenih djelatnosti za nacionalne manjine.**